

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті показано значення Ради Європейського Союзу, яка вважається вищим політичним органом у ЄС.

Ключові слова: Рада Європейського Союзу, Європейський кабінет міністрів.

Abstract

The article shows the importance of the Council of the European Union, which is considered the highest political body in the EU.

Key words: Council of the European Union, European Cabinet of Ministers.

Європейська Рада – це установа, яка продовжила розпочату в 1962 році в Парижі конференцію керівників урядів і держав тодішніх Європейських Співтовариств. Витоки створення Європейської ради сягають початку шістдесятих років, оскільки подібні Європейські конференції на найвищому рівні практикувалися від 1961 до 1974 рр.

Європейську раду було сформовано на основі так званої «конференції у верхах», яка на початку відбувалася несистематично (10 – 11 лютого 1961 р. у Парижі, 17 – 19 липня 1961 р. – у Бонні, 29 – 30 травня 1967 р. – у Римі, 1 – 2 грудня 1969 р. – у Гаазі, та 9 – 10 грудня 1974 р. – знов у Парижі). У цих конференціях брали участь глави держав та урядів, а після конференції в Гаазі (Нідерланди) – також і міністри закордонних справ та керівники Комісій. З часом ці зустрічі отримали офіційний статус і стали відомі як «Європейська Рада».

Так, на самміті в Фонтенбло (Франція) у 1974 р. було погоджено, що керівники держав та урядів країн-учасниць разом із їхніми міністрами закордонних справ регулярно проводитимуть конференції на найвищому рівні з метою обговорення найбільш важливих питань розвитку Співтовариств, особливо у тих випадках, коли узгоджене рішення не було ухвалено на рівні інститутів. Глави держав та урядів постановили зустрічатися регулярно три рази на рік: один раз у Брюсселі, а два наступних – у столицях чи інших містах країн-учасниць. Натомість назва «Європейська рада» існує, починаючи від зустрічі, що відбулася дещо пізніше – в м. Дубліні (столиця Ірландії) в березні 1975 р.

У основі створення Європейської ради лежала ідея французького президента Шарля де Голля про проведення неформальних самітів лідерів держав Євросоюзу, що покликаний було перешкоджати зниженню ролі національних держав у рамках інтеграційного утворення. Неформальні саміти, що проводилися з 1961 р., в 1974 р. на саміті в Парижі були формалізовані за пропозицією Валері Жіскар д'Естена, що займав у той час пост президента Франції.

Таким чином, Європейська рада була створена в 1974 році з метою проведення неофіційних форумів глав держав-учасниць ЄС для обговорення відповідних питань. Свій офіційний статус Європейська Рада отримала в Маастрихтському договорі 1992 року, який передбачає, що Європейська рада дає Союзу необхідний імпульс для визначення загальних політичних принципів. У Лісабонському договорі від 1 грудня 2009 року, Європейська Рада стала одним з семи інститутів Євросоюзу.

Статус. Європейська Рада – найвищий орган політичної координації і планування Євросоюзу. Лісабонський договір (розділ 3 Положення стосовно інститутів) вказує, що Європейська рада є інститутом Євросоюзу. Європейська рада дає Союзу необхідний імпульс для розвитку і визначає політичні орієнтири і пріоритети. Вона не здійснює законодавчих функцій.

Місце перебування. Спочатку Європейська Рада не мала постійного місця знаходження. Кожного разу вона збиралася у столицях чи інших містах країни, яка головувала в Раді Європейського Союзу. Засідання Європейської ради проводяться зазвичай у Брюсселі (Бельгія), який у теперішній час прийнято вважати неофіційною столицею Європи, або на території головної держави.

Склад. Структура. Порядок формування. Складається з глав держав-учасниць ЄС або їх урядів (у яких глава держави монарх) і Голови Європейської Комісії, яким допомагають міністри закордонних справ і один комісар Європейської Комісії. У її роботі бере участь Високий представник Євросоюзу з зовнішніх справ і політики безпеки.

Європейська рада, діючи на основі кваліфікованої більшості, за погодженням з Головою Комісії призначає Високого представника Євросоюзу з зовнішніх справ і політики безпеки.

Європейська рада обирає її Голову (Президента) кваліфікованою більшістю голосів на два з половиною роки з правом бути переобраним ще на один строк.

Отже, рада Європейського Союзу є органом законодавчої влади з обмеженими повноваженнями виконавчої. Це робить її основним органом, що приймає рішення в питаннях Союзу. Посаду Президента Ради Європейського Союзу обіймають країни-члени по черзі кожні 6 місяців. Рада складається з 28 національних міністрів певних галузей та одного відповідального за цю галузь єврокомісара, який не має права голосувати. Загалом існує 10 конфігурацій Ради. Кількість засідань протягом року залежить від масштабів та інтенсивності законодавчого процесу в ЄС і політичних рухів того чи іншого особливого питання. Рішення, які ухвалює Рада ЄС, є обов'язковими. Над ними працюють понад 150 робочих груп і комітетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мультимедійний навчальний посібник Право Європейського Союзу - Режим доступу : <https://arm.naiiau.kiev.ua/books/eulaw/info/lec5.html>
2. Новини й аналітика про Європу та світ - Режим доступу : <https://www.dw.com/uk/європейська-рада/t-19002502>
3. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі : [онлайн-гід з питань євроатлантичної інтеграції] Ст. 31
4. Рада Європи [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Рада_Європи. — Назва з екрана.
5. Європейський Союз – провідний світовий гравець [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/eu_info_sheets_uk.pdf. — Назва з екрану.
6. Право Європейського Союзу: підручн. / за ред. О. К. Вишнякова. – Одеса : Фенікс, 2013.

Кузнецов Павло Геннадійович – студент групи BMI-18b факультету ІРЕН Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: kuznetsovpavlo98@gmail.com

Kuznetsov Pavlo - student of BMI-18b group of IREN faculty of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: kuznetsovpavlo98@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціально-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Supervisor: **Kornienko Valerii** – Dr. of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: valkorney1958@gmail.com